

Nro. 3.

**A' FELS. R. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.**

*Költ Bétsben, Pénteken Juliusnak 10-ik napján
1801-ik esztendőben.*

B é c s.

Jtt semmi újabb és bizonyos hírt nem vettünk azon Egyiptomi történetről, mellyet a' közelébb költ M. Kurirban említettünk. A' ma ide érkezett Párisi és Londoni közönséges levelekben sem tétetik leg kissebb emlékezet is Egyiptomról. Innét tehát most se jó se rossz ujsággal nem szolgálhatunk.

Orosz Birodalom.

A' Császár' megkoronáztatásáról ilyen Hirdetés jött ki Petersburgban Jun. 11 dikénn: — „
„Minthogy mi, a' földi birodalmakomunkat

kodó Istennek változhatatlan végzései szerént, a' mi ösi uralkodó székünkbe ültünk, és az ország-ló páltzát kezünkbe vévén, magunkat egészízen az országlás' foglalatosságaira, és hűséges jobbágyaink' boldogítására, el szántuk: erre nézve, ditsőléges emlékezetű uralkodó Őseinknek példájok szerént, meg háta-roztuk, hogy a' felkenettesnek szent foglalatosságait és meg koronáztatásunkat, véghez vigyük, a' melly szent munka alá a' mi igen szeretet hités társunkat *Elisabetha Alexejewna* Császárnét is, befoglaljuk. Midőn mi ezen történetet, a' melly is Isten' segedelmivel a' folyó 1801 ik esztendőben, September hónapban a' mi birodalmunknak fő városában *Moskauban* fog véghez menni, közönségesen kihirdetjük: egyszerűsmind minden hűséges jobbágyainkat is meghívjuk, hogy a' Mindenhatóhoz felbotsátandó könyörgéseiket a' miénkkel egyesítsék, hogy ő a' maga szent áldásait ezen szent olajjal együtt, réánk és a' mi országunkra töltse ki, és vigye véghez azt, hogy ez a' Sakramentomi munka annak a' kegyelmességnek és szeretetnek záloga és pészéje legyen, a' melly minket azokkal a' haza' hűséges fiaival öszsze kössön, a' kiknek boldogságánn és ditsőségénn munkálodni, mi, annak az Istennek színe előtt, a' ki által minden Hatalmasok uralkodnak és igazságot írnak, főbb kötelességünknek lenni meg ismerjük. Költ, &c.

Jun. 3-dikánn az ideig való (interimalis) Tanátsnak külömbkülömb ágait látogatta meg ő Császári Felsége. Hasonló szerentséje vólt ugyan azon napon a' szent *Synodusnak* is, mellynek alkalmazatosságával ilyen Császári Rendelés olvastott fel ezen szent Gyülekezetben: — „

„Mint hogy mi a' Papságot, példa-adás által a' nép között tiszteletessé tenni, és azt is véghez vinni akarjuk, hogy ő benne, a' tulajdon maga

iránt való tisztelethez viseltető érzékenység, 's a' bünöktől való nagyobb iszonyodás, fel elevenüljön: jónak találtuk azt a' végzést, a' melly a' szent Synodus tanátslására, az 1796 ik esztendőben Décembernek 9-dikénn meg. határozottatott, hanem mind ez ideig bétöltetetlen maradt, most ujjontan meg erőssíteni, 's bétöltetni: mellyhez képpelt parantsóljuk, hogy azok a' Papi személyek, a' kik criminalis bünbe esvén, a' felöl az Itélőszék előtt meggyözetetnek, mától fogva örökön minden telti büntetések alól felszabadittassanak." — Nagy örömmel és háláadással fogadta a' szent Synodus a' Császárnak az Orosz Eklésiai Papi személyek iránt való e'.béli különös kegyelmességit.

Olasz Ország.

Piemontnak jövőendő béli sorsát még senki nem tudja. Hogy a' Sárdinai Király' tartományait és a' Portugallus bírtokokat úgy nézze a' Frantzia országlószék, mint a' mellyek az Anglusok által el foglaltatott Spanyol és Hollándus bírtokokért, költsön gyanánt szolgálhatnának, már néhány versben kinyilatkoztatta. Hanem, hogy ez a' költsönös tsere-munka miként eshessék-meg, még eddig kevés ember tudja. Egy Brüsseli levél azt írja, hogy a' Frantzia Országlószék a' Frantzia Minisztériummal való levelezéseiben ezeket a' feltételeket tette legyen a' békesség' fundamentomává, u. m. hogy Minorkát Spanyol országnak, a' Jó-remenség fokát és a' több Napkeleti Hollándus Bírtokokat a' Batava Respublikának adja vissza Anglia. — — Hanem kérdeni lehet, hogy: hát Anglia mit kívánt a' Frantzia Országlószéktől?

Messinából Május 27 dikén. — Tegnap előtt ment el előttünk az Olasz Ország és Sicilia között

való szoros tengeren keresztül *Ganthaume* Frantzia hajós serege 4 első rangú, 2 második rangú, és egy harmadik rangú hajókkal 's két szállító hajókkal egygyütt. A' mint áliítják, a' Brindisi kikötőhelynek vette útját, a' melly város Nápoly Ország alsó tsúttsa felé fekszik az Adriaticumi tengerre; ott várják már *Ganthaume* Admirálist három második nagyságú Nápolyi hajók, több szállító hajókkal és szárazra való Katonasággal egygyütt. Toulonból is 3 első rangú és 4 második rangú hajókat vár maga után a' nevezett Admirális. Az első vagy Admirális hajó, mellyen maga van, 90 ágyús és 1800 ember vagyon rajta. — A' több első nagyságú hajók mind 74 ágyúsok, 's 1480 ember vagyon mindeniken. A' második rangú hajók is mind feregeket visznek, melyeknek száma öszfizeséggel 12,000 emberre tétetik. — Azt is halljuk, hogy egy Spanyol hajós sereg minden órán elérkezik 's egygyesíti magát a' nevezett Frantzia Admirálissal.

Nápolyból Jun. 7-dikénn irták, hogy azok az Orosz Császári seregek, a' mellyek a' Nápolyi külömb-külobb vidékekenn meg szállva vóltak, mihelyest megértették, hogy a' Frantziák a' Napkeleti Nápolyi partokat elfoglalták, azonnal minyájan a' fő városba gyűltenek öszfize.

Az alól a' közönséges botsánat alól, a' mely a' Nápolyi politikai bünösök iránt közönségessé tétetett, két nevezetes Hertzegek, a' kik, mint Generálifok a' Frantzia seregekben szoláltanak vólt, u. m: *Moliterno* és *Pignatelli*, ki vétettek.

Tudjuk, hogy a' Lunevillei békefféges Kötésnek ereje szerént, *Vérona* városának az a' része, a' melly az Etsch vizének jobb partján fekszik, Cisalpiniaához adatott, a' víz' bal partján fekvő része pedig, Austriai Olosz országnál meg-

hagyatott. A' hidnak közepénn egy olyan felvonó kapu vagyon, a' mellyet mind a' két Fél kedve szerént bezárhat. Minthogy tehát ezen városnak két különböző országokhoz tartozó lakosai egymáshoz öszsze járnak: minden előfordúlható rendeletlenségeknek elkerültetődések végett meg határoztatott, hogy az Auszriai részenn lakók ha a' Cisálpíniai részre által mennek fekete kalapbokkrétát, a' Cisálpíniai lakosok pedig ha az Auszriai részre által jönnek, három színű nemzeti kalapbokkrétát (kokárdát) viseljenek.

Az is kihirdettetett, hogy ha külső országí lakosok, nevezetesen kereskedők, Veronába valakihez levelet küldenek, leveleik' boritékjára feljegyezzék, hogy Auszriai vagy Cisálpíniai Veronába szolljon e' az.

A' *Civitavechiai* kikötőhelybe három Ráguzai hajók érkeztek meg Spanyol országból, a' kik 40 külömbkülömb féle úttazókat és 211 olyan Exjesuitákat hoztak, a' kik a' Spanyol Országglófszék rendelése által Olasz Országba küldettettek. Ha a' tisztulás' napjait (kontumátziát) kitöltik, Romába fogják úttjokat venni.

Batava Respublika.

Hága, Jun. 26 dikánn. — Gen. *Augereau*, a' ki már elindulófélben vala a' már írt nagy mustrára, olyan ujjabb rendelést veve, hogy sietve Párisba mennyen, a' hova 23 dikban el is indúlt. Gondólják némellyek, hogy valamelly fontosabb expeditziónak vezérlése bizattatott réá. — „Itt olyan hír foly, hogy a' Párisból elhívattetott Prussus Követ *Luchesini* Londonba rendeltetett légyen az ott lévő Prusszus Követ *Jakobi*' helyyébe, ez pedig *Luchesini* helyyébe Párisba. — Lehetetlen által látni a' Politikának ujjantoni változásait. A' *Texeli* és *Mósa-torkai* Hollándus hajós seregekről

mindenek úgy vélekedtek, hogy minden órán ki fognának valamerre evezni. Az a' nagy sietség is, mellyel ezek felkészítették, az ő minden órán lejendő kivezéseket jelentette. Azonközben, ismét vízszá szállani kezdettek a' hajókra már felült feregek a' partokra, és a' készültek meg-szüntek: midőn azonban az Anglusok, mind Texelnél mind pedig a' Mósa' torkánál minden körülállásokat nagy figyelmetességgel szemmel tartanak.

Hárlem, Jun. 23 dikán: — „A' békeffég ezen hónapnak 8 dikán, Portugallia, Spanyol és Frantzia országok között *Badajozban* meg készült, és 10-dikben a' Spanyol Király által már ráfikáltatott is. — „A' Spanyol Király és Királyné úgy készültek, hogy 18 dikban *Lisabon* felé útnak indulhassanak, hogy édes leányoknak a' Braziliai Hertzegeinek és férjjeinek látogatására menjenek. — „Ézt a' tudósítást egy rend kívül való Kurir hozta Madridból ide. — (Mind ezekről még eddig leg kissebbet sem emlékezett a' *Moniteur*. Egy Párisi más ujság említ enyít, hogy *Bonaparte Lucian*, és a' *Békeffégfejedelme*, a' Portugalliába bényomúlt Spanyol feregek vezére, már vízszá mentek volna *Badajozból* Párisba).

London, Junius 22-dikén,

A' Londoni ujságokban egy Konstantzinpolyi levél olvastatik, a' mellynek írója azt akarja meg mutatni, hogy az ólta, hogy az Anglus feregek Egyiptomba kiszállottak, *Menou* Frantzia vezér sok hadi hibákat ejtett légyen: — „Az Anglusok, *ugy mond*, 8 napokig kéntelenítették a' partok mellett tölteni az időt, míg a' kiszálláshoz hozzá fognattak. *Menou* tehát

igen elhibázta a' dólgot, hogy az alatt egész erejét a' partok melle ölfzfe nem gyűjtötte, és az ellenfég' szándékát leg előbb mingyár egészfzen femmivé nem tette. Ő e'-helyett, tsak az Alexandriai örzőferegnek egy részét küldötte a' kiszállók' ellenibe. Abukirben tsak egy marok népet hagyott a' várnak védelmezésire, a' melly magát három napok után feladni kéntelenített. Rosette, Damiette, Cairó, és Kosseir nevü városokban is örzőferegek hagyattattak, melly szerént a' fegyveres erő, a' helyett hogy egy pontra özfzgyűjtetett volna, elfzélesztetett. A' Frantzia feregeknek együtt maradni, és eleinten mingyár vagy gyözedelmeskedni, vagy pedig, ha a' szerentse nem kedvezett volna, kapitulálni kellett volna. —

„Hasonló általláthatatlan hadi hibának tartatik az is, hogy Admirál *Ganthaume*, minekutánna Breffból magát az Anglus hajók között ki lopta volna, nem Egyiptomba egyenesen, hanem előbb Toulouba folytatta útját. —

„Ide számlálhaini még azt a' szerentsétlenséget is, hogy a' melly *Perle* nevü hajót *Ganthaume*, Gen. Menouhoz olyan izenettel elküldött vólt, hogy Alexandria valahogy fel ne adja magát, mert nem foká bizonyoson segítség fog érkezni, nem tsak hogy elfogták az Anglusok, hanem még azon leveleket is, a' mellyeket a' Frantzia hajós Kapitány a' tengerbe vetett, az Anglus hajós legények kifogván, azokbol a' Frantziák' czélozását egészfzen kitanúlták, &c.

* * *

Egy Londoni 16-ik Juniusi magános levélből, a' következő megjegyzéseket tehetjük izükségbül ide: —

„A' *Pitt*' helyibe következett Minister *Ad*

addington, még mind ez ideig leg nagyobb mérséklettséggel viseli magát, és nagy böltsefféget mutatnak minden lépesei. Mintha az Oppozitzióval is ölsze békellett volna *Addington*, minden hibát csak *Pittre* akarnak az Oppozitzióknak tagjai még ma is háritani; *Addington* pedig ditföffégesen ül a' fő póltzonn. Ugyan ő, Jun. 10-dikénn is jeles példáját adta a' mérséklettségnek. Az a' kérdés forogván fenn a' Parlamentomban, hogy: valyon az úgy nevezett *Martziális Törvénynek* fenn állása Irlándiában szükséges volna e' még tovább is? sokak voltak a' Parlamentomban olyanok, a' kik ezen erőszakos törvénynek fenn állását tovább is szükségesnek lenni állították. mind addig, míg a' jelen való revolúziós hadakozásnak egy közönséges békeffég véget nem vét. Az Irlándus születesü tagok között ellenben sokak hevesen ellene szegezték magokat annak, hogy az ő hazájok ezen kemény törvény által oly sokáig katonai módon fanyargattassék. Az egyik így kiáltott fel: *a' közönséges békeffég bizonytalan!* — *Meszsze van meg az:* így felelt a' másik. — Hát Irlándiának ma, ha ok nem lesznek is ráá, még is örökké ezen törvény alá vettelve kelleffék maradni. Gyülöfféges és boszszuállást jelentő eszköz lenne ez, &c. — „Nem kell gondólni, így felelt *Addington*, hogy a' közönséges békeffég olyan felette távol volna.“ — Elzébe vévén azonközben *Addington*, hogy a' Parlamentom' tagjai az ő biztató szavait erőffen meg jegyzették, ilyen határozást adott még azokhoz: — „Kéri a' Parlamentom' tagjait, hogy jó értelemben vegyék az ő szavait. Tsak úgy kell azokat magyarázni, hogy a' közönséges békefféget lehetne remélleni, és a' nem volna lehetetlen; de nem úgy, mintha az ő szavaira nézve bizonyos bizodalmat tsinálhatnának magoknak a' békefféghez. &c.“ — Az után maga *Addington* olyan módosítást tett a' dólgonn,

hogy a' Martziális törvény tsak az 1802-dik esztendő' Mártziussának 25 dikéig álljon-fenn Irláudiában, a' melly mérsékléssel a' Parlamentom is helybe hagyta a' Minister javaslatát. — Innen azt hozták ki sokak, hogy a' jövő Mártziu' 25 dikéig lehetne a' közönséges békeességet remélni.

„A' mi a' Frantzia országgal való békeességes alkudozást illeti, ámbár felette titkoson folyon ezen munka: tsakugyan lehet már abból némely eleinteni apróság környüállásokat még is tudni. Mikor Anglia az első békeességes ajánlást tette Frantzia országnak, ez leg előbb is azt kötötte-ki, hogy ezen Alkuban ne forduljon elő *Aust. Belgium*, úgy, mint Kötés' tárgya; mellyre eleintén Anglia réa is állott volt: hanem látvan az után, hogy Frantzia ország a' Batava Respublika' és Spanyol ország' nevében is traktálni akar, azt felelte — hogy. valamint Frantzia ország a' Lunevillei, Raftadti, és Báfeli alkudozásokban tsak magánosan traktált, ez fzerént már most Anglia is így tenni, az az, Hollandia, és Spanyol ország nélkül akar traktálni Frantzia országgal (Megjegyzi a' tudósító, hogy már ekkór tudtára volt Angliának a' Pál Császár' halála.)

„Ekkor már meg akadott volt az alkudozás egy ideig: hanem, Frantzia ország ismét más formát vett e'ő annak el kezdésire ezt t. i: hogy álljon el Anglia az Egyiptom ellen való expedi-tziótól, 's így Fr. ország sem fogja hántani Portugalliát. — Anglia azonközben ezt az ajánlást sem fogadta-el.

„Az alatt nevezetes változások fordúltak elő a' világi politikában. Az I. ső Pál' halálával megszűntek az Auglia ellen való Északi kemény készületek; a' Pruszszusok, az Albis és Wézer vizeknek bészárása helyett, inkább bátorfágossá tették az ezen vizekenn való kereskedést; Egyiptomba kiszállottak az Anglusok ditsiretesen;

Frantzia Admirál *Gántheaume* nem érhetett-el az eleibe szúratott célhoz; a' Török Udvar' terhes körülállásai is megkönnyebbültek, egy szóval, hat hetek alatt egészen más formát vett az Európai politika magára. Ugy látszott, mintha az alatt a' Lünevillei Kötésnek következései is, a' Német Birodalom béli intézetekre nézve, némű-némű felejdékenységbementek volna. Mind ezekből a' következett, hogy mind nekünk mind Fr. országnak a' megváltozott politikájú Udvaroknak hajlandóságait kellett kitanúlnunk előbb, hogy sem valamely bizonyos lépést tehetünk volna a' békeféles alkudozásokban hátra vagy elő felé. Végezetre úgy ütött-ki a' dolog, hogy ezen megváltozott körülállások az Anglusok iránt mutatták kedvezőknek lenni magokat. Minden felé tsak a' neutralitás kezdette ki-mutatni magát: a' szározonn való bekefélet mindenek kívánták; hanem a' tengeri háboruba senki sem akart avatkozni. —

„Végezetre ismét megújította *Ottó* polgár az alkudozást, még pedig, mint Anglia kívánta vala, tsak a' magános Systema szerént; az az, tsupán Angliára és Frantzia országra nézve. Szükséges képpen ennek a' kérdésnek kellett hát elő fordulni: *Mit foglalt el Frantzia ország Angliától, vagy pedig meg forditva, ez, attól?* — Leg nevezetesebb vesztése Frantzia országnak ezen háboruban *Martinique* szigete. Ez iránt fok rendbéli költsős ajánlások estek *pro* és *contra*: de, egyik sem mehetett tökéletességre. — Eleinten Frantzia ország vetette volt meg az úgy nevezett *compensáció*nak Systemáját: most már Anglia követi az ő példáját, és a' *compensáció*ról egészen halgat. — Ez szerént tehát, az az, ha mindénik megtartani iparkodik, a' mit el nyert: igen bajos a' békeféle felé közelíteni.

„Valami 14 napok alatt, valamely ujjabb lé-

pések is estek ugyan az alkudozásokban: hanem attól tartanak némellyek, hogy ezen lépések, valami egyéb környülállást, és nem a' békességet illetik. — „A' mostan folyó alkudozás, így szoltott Pitt mostanság egy társaságban, tsak egy oldalaslog tett lépes, és tsak az Egyiptomi Frantzia sereg' állapotját illeti; hanem, ez is utat nyithat a' békességre vezető további alkudozásokra, tsak hogy Frantzia ország legyen olyan egyenes, hogy ne tsak idönyerésen mesterkedjék.“

Egy ujj felszámlálás szerént ezen Frantzia háborúnak kezdetétől fogva, 33 millió font Sterlingekeket (valami 330 millió Forintokat) küldött által Anglia a' többi Hatalmasságoknak ide a' szároz Európába, mint hadi segedelmet (subsidiumot.)

Mostanság egy kereskedő hajós sereg érkezett a' Chinai partok mellől Angliába haza, a' melly 13 millió font Théát, 153 ezer darab Nankint, és 107 ezer font fonatlan selymet, hozott onnét.

Ez a' hajós sereg hozta azt a' hírt is, hogy a' Chinai tartományokban nevezetesen a' fő városban Peckingben, felette igen elhatalmazott a' himlő, és irtóztató pusztitást teszen az emberekben. Erössen megfutamodtak a' Mandarinok a' városról a' falus helyekre. Még itt is jó hasznát lehet hát venni a' tehén himlőnek.

Az Angliai Parlamentom' Alsó Házának egyik ülésében azt javasolta a' hadi Secretarius Yorke, hogy igen hasznos lenne jövendőre nézve, ha ök most egy ujj Hadi Collégiumot állitanának fel. — Két féle tanulókból kellene, úgy mond, ennek a' Collegiumnak állani, u. m. idősebbekből, és ifjabbakból. Az idősebbeknek Collégiumjokban a'

Generál Stábhoz kívántató tiszteket kellene formálni, a' kik t. i. a' táborban a' Generál Stábnál elő fordulni szokott dólgoakra meg tanítottódnának. Auszriában, Pruszszianban, sőt Frantzia országban is vannak e' féle tisztekformáltatására rendeltetett tanuló helyek (úgy nevezett Stiftek, v. Stiftungok). Az ifjabb része ezen Collégiumnak valami 300 olyan nevendékekenekből állhatna, a' kik a' 14 — 16 esztendőöt még nem haladták feljül, és a' kik között 50 a' Napkeleti Indiai kereskedő Kompania' seregítöl való lehetne; az élő és valóságos szolgálatban lévő katonatisztek gyermekei között is lehetnének 100 an, a' megholt vagy beteg tisztek' gyermekeik között pedig 50 nen. Ifjúi korokhoz alkalmaztatható katonaregulák szerént kellene őket neveltetni. —

Le írta *Jorke* azon haznokat is, a' mellyek egy ilyen nevelő háznak felállásából áradnának ki a' hazára. — „Fajdalom! úgy mond, hogy a' kadakozás már tudományá vált; a' tsupa bátorság a' táborban semmit nem ér, ha tsak olyan emberek is nem találhatnak, a' kik a' dólgoakat előre el gondólt intézetek által igazgassák. A' kereskedés és szántásvetés - béli tökéletesülés, kevésbé boldogíthatnak valamelly nemzetet, ha magát egyfzersmind védelmezni és tiszteletben tartatni nem tudja. Mind azok a' nemzetek, a' mellyek a' katonai tudományokban magokat ki pellérozni nem tudták, meg homalyosúltak.“ — 300 ezer Forintot kívánt *Yorke* a' Parlamentomtól egy illyen Hadi Collegiumnak fel állittatására.

Minthogy azonközben az Oppositzió tagjai ezen Collégiumot illető környülállásokat is, nem a' jobb oldalról vették szemügyre, és úgy vélekedtek, hogy egy ilyen katonai iskolának talám Angliában is egy olyan katonai Constitutzió fogna lenni majd

a' következése, mint Frantzia országban: erre nézve ki egy ki más ellenvetést hozott elő ellene. — „Annak a' nagy vezérnek *Malboroughnak* ideje alatt, így szoll *Walpole*, midőn Angliának katonai ditsőffége a' leg nagyobb póltzra lépett volt, semmi féle katona oskoláink nem vóltanak. Én úgy tartom, hogy a' leg bátorságosabb út, arra, hogy jó tisztekre szert teheffünk, a' vólna, hogy az érdemet felkeressük, és a' hol feltaláljuk, megjutalmaztassuk és elő mozdítsuk. Azok a' fok Generálisok, a' kik magokat a' Frantziák közt meg különböztették, minyájan a' tsatázó mezőn pallérozták ki magokat: tsak az égyetlenégy Bonaparteneveltetett katona oskolában. A' hadi oskola béli nevéndékek, ha valaha Parlamentomi tagokká lennének, tsupa katonai tudománnyal térnének oda visszafra, és a' polgári szabadságról, a' mellynek szószólójok kellene lenniük, elfelejtkezének.

Az után a' Ministerium' részénn lévő tagok között is többek felállván, meg mútogatták, melly hasznos legyen a' mái világban az e féle katona nevelő oskola; nem a' tengeri szolgálatra ugyan, mivel ott minden hajót egy-egy valóságos oskolának lehet gondólni: hanem a' szározonn szolgáló katonaságra nézve.

Elford nevü tag így vélekedett: A' hadakozásoknak periodusok szerezént szokott előkerülése, leg feljebb sem enged tíz esztendőnél tovább tartó békefféget reméllenünk: majd akkor jó hasznokat vehetnök táborainknál az ezen hadi oskolából származandó embereknek.

Páris, Jun. 24-dikánn:

A' Moniteurban kihírdettetett leg ujjabb czikkelyek között a' nevezetesebbek ezek: —

„A' 21-ik Juniusi audentziánn a' többek között, Saxoniai Valofztó Fejedelmi Tanátsos Báro *Ambach* a' Nassau-Orániai Házhöz tartozó Gavallér B. *Yvoi*, Lübeck vároffának küldöttje *Rodde*, és Norimbergának küldöttjei *Tucher* és *Kislinger* Urakat, mütatta bé a' külső dolgokra ügyelő Minister az Első Konzúlnak.

„Fő vezér *Bernadotte* írja a' Chouans földről, hogy a' *Georges*' egyik kedves barátja, egy magát *Tancrédnek* nevező *Videlot* nevü nevezetes Chouans tisztt, a' ki régen mint Kapitány a' 11-dik Regimentben szolgált, el fogattatott légyen. Ez annyival veszedelmesebb ember vólt, hogy nagy ézfzel és tudománnyal bír, és az alattavalók között igen jó rendet tudott tartani. Jun. 15-dikénn a' Morbiháni vidékenn *Peuvern* nevü kastélyban egy gabonaház megett fogattatott-el, a' hol olyan módon el vólt rejtve, hogy alig találhattak réá. A' bűvó-lyuka elégséges vólt 200 embernek elrejtésire. Hufzönöt kettős Lajos aranyot, és 9 Güinéket (Anglus aranyokat) találtak nálla. Ezt a' summát, azoknak a' 100 Gránatérosoknak rendelte *Bernadotte*, a' kik el fogták *Videlót*. A' kastély' tulajdonosza *Peuvern* kisaszfzony is elfogattatott, azért, hogy tagadta a' *Videlót* ott-létit.

Az a' Státus - Tanátsos *Champagny*, kiről úgy hallatik, hogy a' Bétsi Udvarhoz neveztetett légyen ki Követnek, egy régi, mind tudomány béli tálentomaira mind természeti tulajdonságaira nézve, nagy betsületben lévő, 's magát még az első Nemzeti Gyülésben is megkülömböztetett, tengeri katona tisztt. Azt mondják mindenek, hogy ha így van a' dolog, igen jól találta az Országlósféksztt a' valofztáft.

Azt a' nevezetes tsatórnát, a' melly Aigues -

~~REDACTED~~

Mortessnél és Beaucernél olyan czéllal vétetett munkába, hogy az által a' Bordeaux és Lyon városaik között folyó belső kereskedés, az ország' belső részeinn, hajókkal eshessék, és a' melly által sok egésségtelen tók és mocsarak ki fognak szároztódni, az Országglószék egy gazdag kereskedő társaságnak adta által árendába.

Egy Frantzia prédáló hajó olyan vakmerő bátorságra vetemedett, hogy a' *Doveri* öbölből két kereskedő hajót, 3 kised hadi hajók mellől ragadott-el.

A' *Moniteur* egy olyan hadi történetet adott ki mostan a' melly még az 1798-dik esztendőben történt 400 Frantziák és 11 ezer Törökök között, a' Joniai tenger' partján *Prevezza* nevű félszigetenn Északi Görög ország' szélén; mellyet a' Frantziák ottan más némely vidékekkel együtt, úgy foglaltanak vólt el, mint *Velentzei* földet. A' *Janninai Ali Bascha* irigyelte, mint a' *Moniteur* szoll, ezen *Velentzei* szép birtokok a' Frantzia kezre lett jutását: mellyre nézve alattomba való mesterkedések által azokat a' Frantziáktól el is fogtalta; a' Frantzia Komendánsf szép szin alatt magához hívatta, és foglagra vetette: a' vidéket, a' fel szigetenn lévő 400 fejekből álló Fr. sereg ellen fel ingerelte, és azt meg öldököltette. — Ezeket hórdja elő a' *Moniteur* a' *Janninai Bascha* ellen, a' történet után három esztendővel. — Gondolják némelly Párisi írók, hogy a' Frantzia Országglószék ezen dolognak mostani fel elevenítése által, tsak ahoz a' boszszúálláshoz akarja előre hozzá készíteni a' figyelmeteliséget, a' melly boszszúállást, mint a' környülállások mutatják, az említett *Bascha* ellen elszánt. Ide, és nem Egyiptomba gondolják ezen írók, az *Adriatikum* tenger partokon való készületeket, is czélozni. —

Magyar Ország.

Zombor, Jun. 30-dikán: — „

„Ő Cs. Királyi Felsége, minekutánna a' Kir. privilegiumos hajós-társaság' jeientéséből megértette volna, hogy az itt még az 1793 esztendőben készülni kezdett 14 mértföld hosszúságú hajós tsatorna, már most egész tökéletességre ment legyen, méltóztatott egy különös Udvari Commissiót kinevezni és ide küldeni, hogy a' társaság' feladásait itt helyben vizsgálja meg. Magok ezen Commissiónak tagjai a' Dunától fogva *Cserna Baráig* ezen tsatornát hajóval meg-járván, annak mind ezen mind pedig távolabb való részeit és folyamatját megvizsgálták, és úgy találták, hogy az egészen azon intézet szerént készült legyen el, a' melly az 1797-dik esztendőben ő Cs. Királyi Felsége által megerőssített Igazgatók' eleibe adatott volt. Olyan jó készületűnek és állandónak lenni találták a' kineveztetett Biztosok ezen hajós tsatornát, hogy a' Duna' vizit mingyár magok előtt el kezdték abba bé botsáttatni, 's meg töltetésihez hozzá fogattak. A' Dunán eddig szokásban volt nagyságu hajók, meg terhelve, két vagy leg feljebb három napok alatt minden veszedelem nélkül a' Tiszához érkezhetnek a' Dunáról ezen tsatornán. A' Dunától a' Tisza felé, Napnyugotról Napkeletre megyen ezen tsatornának folytatja, olyan módon, hogy Zombor várossától nem messze Monostorszeg mellett kezdődvén, Cservenka, Kula, új- és ó Verbász, Sz. Tamás, Turja, és Földvár nevű helységek kerestül megyen, a' melly utolsónal végezetre a' Tiszába szakad. — Hogy ezen tsatorna, az ő Felsége nevérol *Ferentz Tsatornájának* neveztesék, 's több e' félek — már rég az ideje, hogy a' M. Kurir mind ezeket hosszason meg-írta a' maga Olvasóinak.